

Olje- og energidepartementet

Vår saksbehandler
Øystein LundeTelefon
22055617Vår dato
17.12.2015

Deres dato

Vår referanse (oppgis ved svar)
2015/18604-1/172828/2015 EMNE

Deres referanse

Innspill til energimeldingen

Olje- og energidepartementet ber om innspill til sitt arbeid med energimeldingen, med frist 18.12.15. Fylkeskommunens vil konsentrere sine innspill til energimeldingen til hydrogenstrategien fordi arbeidet med fossilfri og utslippsfri transport har høy prioritet i Akershus og hovedstadsområdet. Dette skyldes at transportsektoren representerer den viktigste kilden til miljøskadelige utslipp i hovedstadsområdet. I regionens klimapolitikk er det derfor lagt hovedvekt på å stimulere til bruk av ikke-fossile drivstoff. Denne satsingen omfatter alle de tre alternative energibærerne: el, hydrogen og biodrivstoff.

Regjeringen har signalisert at den vil innarbeide en nasjonal hydrogenstrategi i energimeldingen som svar på Stortingets vedtak av 03.02.15:

Stortinget ber regjeringen utarbeide en statlig hydrogenstrategi, og sørge for at støtteordningene til hydrogen opprettholdes i Enova.

Dersom dette innebærer at regjeringen vil vente med å etablere virkemidler for utvikling av hydrogen-infrastruktur til Stortinget har behandlet meldingen, er dette ikke i tråd med Stortingets vedtak. Imidlertid imøteser vi en ny, statlig hydrogenstrategi til avløsning av strategien av 2005 som nå er uaktuell.

Regionens arbeid med utvikling av infrastruktur for alternativt drivstoff

Hovedstadsregionen er kommet langt i omlegging til el-biler med batteridrift. Det er nå mer enn 18.000 ladbare biler og 2900 ladepunkter i regionen. Også avfallsbasert biodrivstoff vil være et viktig element i drivstoffomleggingen. Biogass vil være særlig aktuelt for tyngre kjøretøyer, ikke minst innenfor bussflåten hvor dette vil utgjøre en stor del av drivstoff-omleggingen.

Akershus fylkeskommune og Oslo kommune har videre tatt en pionerrolle når det gjelder tilrettelegging for hydrogen som drivstoff. De første hydrogenbilene er nå tilgjengelig på verdensmarkedet, og infrastruktur for distribusjon av drivstoffet må nå prioriteres.

Det er vedtatt en hydrogenstrategi for Oslo og Akershus for perioden frem til 2025. Denne er fulgt opp med et fylkeskommunalt handlingsprogram for 2015-2016. Hovedpunktene i handlingsprogrammet er:

- Utbygging og drift av fyllestasjoner
- Styrking av etterspørselen etter kjøretøy med brenselcelle

Det har i 2105 vist seg svært vanskelig å få etablert et statlig samarbeid om viktige tiltak i handlingsprogrammet. Etter at Transnovas oppgaver fra 2015 ble overført til Enova, har det vært stopp i statlig virkemiddelbruk for hydrogeninfrastruktur. Enova har i sitt transportprogram lagt til grunn at hydrogenbasert transport er teknologisk umoden og ikke klar for utrulling. Denne oppfatningen deles ikke av forskningsmiljøene som har ekspertisen på feltet, slik som SINTEF og IFE. Hydrogenbiler og stasjonsteknologi har vært under utvikling i mange år. Stasjonsnett bygges derfor nå ut i Tyskland, England, Danmark, California, Japan og Sør Korea m.fl. I denne tidlige fasen skjer utbygging og drift med forholdsvis høy offentlig støtteandel. Det vil i tidlig fase være behov for støtte både til investeringer og drift også i Norge.

Momenter for en nasjonal hydrogenstrategi

Akershus fylkeskommune mener det er nødvendig at regjeringen legger til rette for en virkemiddelbruk som gjør at Norge raskt får en konkurransedyktig hydrogeninfrastruktur slik at Norge blir foretrukket av bilprodusentene. Bilprodusentene er tydelige på at land/regioner med den best utbygde infrastrukturen prioriteres.

Det er derfor nødvendig at Enovas transportprogram endres slik at dette blir mulig. Enova gir i dag ikke driftsstøtte. Dette må innarbeides som et virkemiddel så lenge bilparken er for liten til å gi kommersiell drift ved salg av drivstoff. I dag holdes drivstoffprisen kunstig nede på samme nivå som fossile drivstoff. For å sikre en rask markedsutvikling, er dette et viktig strategisk grep som bør beholdes. Det ventes at drivstoff-kostnad fra produsent vil synke til under dagens kostnad for fossile drivstoff, når hydrogenbasert transport når kommersiell fase.

En slik endring vil være i tråd med Stortingets ønske; vi minner om at det under behandlingen av statsbudsjettet 2015 ble vedtatt følgende anmodningsforslag:

Stortinget ber regjeringen etablere en støtteordning for hydrogenfyllestasjoner i forbindelse med utarbeidelse av ny avtale og mandat for Enova.

Det er særlig viktig å stimulere aktører i andre regioner som hittil ikke har hatt like sterk satsing på infrastruktur for hydrogen som de regionale aktørene i hovedstadsregionen. Vi mener en rask introduksjon av hydrogenbasert transport mest effektiv vil kunne skje ved at de største byregionene blir prioritert med infrastruktur, og at hovedveiene mellom byregionene dernest bør få strategisk plasserte stasjoner.

Akershus fylkeskommune ønsker at hydrogenstrategien skal ha et langsiktig perspektiv som sikrer Norge en posisjon som foregangsland for innføring av hydrogenbasert transport. Viktige momenter bør være at:

- Strategien sikrer at dagens kjøretøysinsentiver videreføres for hydrogenbasert transport inntil kjøretøytallet har nådd et akseptabelt nivå (f.eks. 50.000 som for elbil-forliket)
- Strategien sikrer forutsigbar statlig støtte til infrastruktur-utvikling for å stimulere til et modent, kommersielt marked for hydrogenbasert transport. Det vil i tidlig fase være nødvendig at den offentlige støtten rettes mot både investeringer og drift.

- Strategien viser hvilke virkemidler som bør benyttes for å stimulere til en omlegging hvor hydrogen erstatter fossile energibærere for stasjonære energiformål.

Avslutningsvis vil vi peke på at stortingsmeldingen bør vise hvordan regjeringens virkemiddelbruk vil stimulere til et grønt skifte i Norge, ettersom vår form for energibruk avgjør graden av klimagassutslipp.

Når det gjelder Enova som statens finansielle verktøy, er det uheldig at målet er begrenset til energieffektivitet og energiomlegging. Stortingsmeldingen må tydeliggjøre et klimamål som er avstemt med Stortingets klimaforlik

For Akershus fylkeskommune er det viktig å understreke det store aktuelle behovet for at regionale satsinger på infrastruktur for hydrogen blir fulgt opp med statlig virkemiddelbruk. Enovas program for transportsektoren må endres omgående for å gjøre dette mulig. Samtidig er det viktig at den kommende stortingsmeldingen fastlegger den langsiktige nasjonale politikken for omlegging til ikke fossilt drivstoff.

Med vennlig hilsen

Øyvind Michelsen
fylkesdirektør

Øystein Lunde
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.